

**13 januari
2016**

Onderzoek:

'Het Referendum 2016'

<http://opiniepanel.eenvandaag.nl>

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

Het Referendum 2016

13 januari 2016

Over dit onderzoek

Aan dit onderzoek deden 27.151 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 18 tot en met 28 december 2015. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Gijs Rademaker:

gijs.rademaker@eenvandaag.nl

Samenvatting

Het referendum 2016

Op 6 april is het raadgevend referendum over het associatieverdrag met Oekraïne, vorig jaar afgedwongen door actiecomité GeenPeil. In aanloop naar het referendum gaat EenVandaag de leden van het EenVandaag Opiniepanel regelmatig om hun mening vragen over de verschillende aspecten van het referendum, het verdrag en het debat eromheen. We doen dat in samenwerking met prof. dr. Joop van Holsteyn van de Universiteit Leiden, tevens adviseur van het EenVandaag Opiniepanel.

Eind december vond onze nulmeting plaats. Van de kiezers die al weten wat ze dan willen stemmen, zegt vooralsnog bijna driekwart van plan te zijn om tegen ratificatie van het associatieverdrag met Oekraïne te stemmen. Een kwart zou voor stemmen. Maar nog niet iedereen weet wat te stemmen op 6 april: 12 procent van de mensen die zeker gaat stemmen heeft nog geen keuze gemaakt.

Daarnaast zou de opkomst voor het referendum volgens onderzoek van EenVandaag (ruim) boven de in de referendumwet genoemde opkomstdrempel van 30 procent uitkomen. Van de ruim 27.000 ondervraagden zegt 53 procent namelijk "zeker" te gaan stemmen en nog eens 17 procent dat "waarschijnlijk" te gaan doen. Ook als we in ogenschouw nemen dat de deelnemers van het Opiniepanel een verhoogde politieke en maatschappelijke belangstelling hebben (en dus eerder neigen tot stemmen dan mensen die geen lid zijn van het panel) is het aannemelijk dat de grens van 30 procent gehaald wordt.

Vragenlijst

Wat denkt u, gaat u op 6 april 2016 wel of niet stemmen, of weet u dat nog niet?

Dat weet ik nog niet	15%
Ik ga zeker niet stemmen	7%
Ik ga waarschijnlijk niet stemmen	8%
Ik ga waarschijnlijk wel stemmen	17%
Ik ga zeker stemmen	53%
Geen mening / wil ik niet zeggen	1%

[De groep die zegt: Ik ga zeker stemmen]

Wat denkt u, stemt u dan voor of tegen de wet tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne?

Ik stem zeker voor	11%
Ik stem waarschijnlijk voor	12%
Ik stem waarschijnlijk tegen	20%
Ik stem zeker tegen	45%
Weet ik nog niet	12%

[De groep die zegt: Ik ga zeker stemmen en die al een keuze heeft gemaakt]

Wat denkt u, stemt u dan voor of tegen de wet tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne?

Ik stem zeker voor	13%
Ik stem waarschijnlijk voor	13%
Ik stem waarschijnlijk tegen	23%
Ik stem zeker tegen	51%

Hoe hoog denkt u dat de opkomst zal zijn bij het referendum?

Minder dan 30% opkomst	42%
Tussen de 30% en 50% opkomst	43%
Tussen de 50% en 70% opkomst	9%
Meer dan 70% opkomst	1%
Weet niet / geen mening / wil ik niet zeggen	5%

Wat denkt u dat de uitslag van het referendum zal zijn?

Een meerderheid stemt voor goedkeuring van het associatieverdrag	13%
Een meerderheid stemt tegen goedkeuring van het associatieverdrag	61%
Weet niet / geen mening / wil ik niet zeggen	26%

Wat vindt u: moet de regering de uitslag van het referendum volgen, mag de regering ook iets anders doen als er weinig mensen gaan stemmen, of moet de regering altijd zelf een beslissing nemen?

De regering moet de uitslag altijd volgen	45%
Als weinig mensen stemmen, mag de regering iets anders beslissen	33%
Regering moet altijd zelf een beslissing nemen	15%
Weet niet / geen mening / wil ik niet zeggen	6%

[De groep die zegt: Ik ga zeker stemmen]

Wat vindt u: moet de regering de uitslag van het referendum volgen, mag de regering ook iets anders doen als er weinig mensen gaan stemmen, of moet de regering altijd zelf een beslissing nemen?

De regering moet de uitslag altijd volgen	57%
Als weinig mensen stemmen, mag de regering iets anders beslissen	29%
Regering moet altijd zelf een beslissing nemen	11%
Weet niet / geen mening / wil ik niet zeggen	3%

Denkt u dat de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne de eerste stap is op weg naar het lidmaatschap van Oekraïne van de EU?

Ja, dat denk ik wel	63%
Nee, dat denk ik niet	23%
Weet niet / geen mening / wil ik niet zeggen	14%

'Het is een goede zaak dat de Europese Unie haar politieke en economische banden met Oost-Europese landen zoals Ukraine wil verdiepen'

Mee eens	36%
Mee oneens	48%
Weet niet / geen mening	16%

'De Associatieovereenkomst met Oekraïne is een belangrijk middel om de vrede en stabiliteit op internationaal en regionaal niveau te bevorderen'

Mee eens	27%
Mee oneens	51%
Weet niet / geen mening	22%

'De Associatieovereenkomst zal in de komende jaren zorgen voor een toestroom van EU geld richting Oekraïne'

Mee eens	67%
Mee oneens	14%
Weet niet / geen mening	20%

'Een associatieovereenkomst met een land als Oekraïne, een failliet land in oorlog, is onverantwoord'

Mee eens	63%
Mee oneens	20%
Weet niet / geen mening	17%